

1 november 2011

Kommunstyrelserna i
Haninge, Nynäshamn och Tyresö

Utvärdering av Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund

Kommunstyrelseförvaltningarnas förslag till resp kommunstyrelse

1. Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att göra en översyn av uppdraget för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund med fokus på gränsdragningen mellan medlemskommunerna och förbundet. I översynen skall ingå en genomgång av vad som skall ingå i medlemsavgiften och vad förbundet skall ta betalt för.
2. PWC:s rådgivningsrapport överlämnas till direktionen för Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund för behandling av de rekommendationer som avser förbundets eget arbete.

Bakgrund

Kommunerna Haninge, Nynäshamns och Tyresö har bildat kommunalförbundet Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund (Smohf). Förbundet startade sin verksamhet den 1 april 2008.

De tre kommunerna har till förbundet överlåtit den myndighetsutövning genom prövning och tillsyn som ankommer på kommunerna enl miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen och angränsande lagar, förordningar och föreskrifter inkl de lokala hälsoskyddsföreskrifterna. Dessa och förbundets övriga uppgifter framgår av gällande förbundsordning.

Kommunerna har under hand kommit överens om att göra en utvärdering av förbundet. Utvärderingen har avropats från PWC med stöd av Haninge kommuns ramavtal med bolaget. Uppdraget har varit att med utgångspunkt i de mål kommunerna hade för att bilda Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, göra en utvärdering bl a avseende i vilken utsträckning kommunernas förväntningar har infriats. Utvärderingen omfattar

- syftet med bildandet av Smohf och dess uppdrag
- organisation och ledning
- ekonomi och verksamhetsutveckling
- hur har de förväntningar som fanns vid bildandet infriats?
- framtida utveckling.

Rådgivningsrapport

PWC har redovisat sin utvärdering i bifogad rådgivningsrapport. Sammantaget gör PWC bedömningen att tillsynsarbetet har utvecklats positivt sedan förbundsbildningen. Förbundet har lyckats

öka fokus på att genomföra inspektioner och kontroller. Detta har genomförts utan att kostnaderna för kommunernas medlemsavgifter till förbundet har ökat i någon större omfattning.

Utvärderingen visar också att det finns oklarheter vad gäller förbundets uppdrag, framför allt i relation till medlemskommunerna. Genomförda enkäter och intervjuer indikerar vidare att förbundets information, tillgänglighet och bemötande gentemot olika kundgrupper behöver utvecklas.

Rapporten utmynnar i att PWC lämnar följande rekommendationer

Att SMOHF:

1. Gör en översyn av förbundets uppdrag med fokus på gränsdragningen mellan medlemskommunerna och förbundet. Detta behöver enligt vår uppfattning inte leda till ändring av förbundsordningen, utan tydliggörande kan utarbetas i annat underliggande styrdokument.
2. Direktionens roll förtydligas avseende strategiska frågor såsom uppdrag, styrning, självfinansieringsgrad, önskvärt resultat inom olika verksamheter såsom t ex NKI, prioriteringar mellan verksamheter med mera.
3. Diskussion förs mellan förbundet och medlemskommunerna avseende storleken på de årliga avgifterna med utgångspunkt från de positiva resultat förbundet har redovisat under flera år.
4. SMOHF, tillsammans med medlemskommunerna går igenom vad som ska ingå i medlemsavgiften och vad förbundet ska ta betalt för.
5. Förtydligande görs av vad som ingår i uppdraget samt vad gäller att möta kommunernas respektive verksamheter och enas kring vad som skall göras och när. Fler möten samt mer samordning och planering mellan förbundet och medlemskommunerna.

Att medlemskommunerna:

6. Är delaktiga i översynen kring förbundets uppdrag med fokus på direktionens roll. Vid översynen bör även en diskussion föras mellan såväl medlemskommuner som förbundet om avseende storleken på de årliga avgifterna med utgångspunkt från de positiva resultat förbundet har redovisat under flera år.
7. Att man tillsammans med SMOHF har en genomgång av vad som ingår i medlemsavgiften samt tydligare definierar vad förbundet ska ta betalt för. Detta i syfte att säkerställa att SMOHF får adekvat ersättning för de tilläggsuppdrag som åläggs förbundet, samt att samtliga av medlemskommunerna säkerställer att de erbjuds tjänster i enlighet med gällande avtal om ersättning.

Kommunstyrelseförvaltningarnas synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningarna instämmer i allt väsentligt i sakinhållet i PWC:s rekommendationer. Det finns dock anledning att förtydliga bl a vem som skall ansvara för det fortsatta arbetet med anledning av rekommendationerna.

Förvaltningarna bedömer att rekommendationerna nr 1, 4 och 7 hänger ihop och bör behandlas i ett sammanhang. Eftersom dessa rekommendationer tar sikte på utformningen av de uppdrag kommunerna har överlämnat till Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund, är det kommunerna som äger frågorna. Det är alltså kommunerna som bör göra den översyn som rekommenderas. Översynen bör naturligen ske i samråd med förbundet.

Förvaltningarna bedömer vidare att vad som sägs i rekommendation nr 2 om självförsörjningsgrad samt rekommendationerna 3 och 6 hänger ihop och bör behandlas i ett sammanhang. Enligt förbundsordningens § 12 skall direktionen fastställa kommunalförbundets budget före utgången av september månad varje år. Medlemskommunerna skall i samråd senast i april samma år ange de ekonomiska ramarna för budgeten och eventuella riktlinjer. De frågor som behandlas i de nämnda rekommendationerna är sådana som lämpligast behandlas inom ramen för det i förbundsordningen angivna samrådet. Något särskilt beslut om detta behöver inte fattas med anledning av rådgivningsrapporten.

Förvaltningarna bedömer slutligen att innehållet i rekommendationerna i övrigt utgörs av sådana frågor som bör behandlas inom Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund utan att medlems-

kommunerna behöver ge några särskilda direktiv. Förbundet förutsätts samråda med kommunerna i den mån förbundet avser att vidta åtgärder som påverkar kommunerna.

Även om inga särskilda direktiv föreslås vill förvaltningarna uppmärksamma förbundets roll i ett speciellt avseende. Alla tre medlemskommunerna ingår i Stockholm Business Alliance (SBA). SBA-samarbetet omfattar ca 50 kommuner i Stockholm-Mälardalen. Samarbetet är inriktat på att främja utländska företagsinvesteringar i Stockholmsområdet. Arbetet utförs för kommunernas räkning i huvudsak av Stockholms stads näringslivskontor, men med aktiv medverkan från resp kommun.

Inom SBA-samarbetet görs vartannat år mätningar av hur befintligt näringsliv ser på kommunernas myndighetsutövning. Resultatet sammanställs som ett s k nöjd-kund-index (NKI). Ambitionen är att SBA-kommunerna skall nå ett sammantaget NKI på 75 senast vid mätningen 2015. Resultatet av 2011 års mätning är för Haninge kommun 63, för Tyresö kommun 63 och för Nynäshamns kommun 61. Miljö- och hälsoskyddstillsyn står i undersökningen som helhet för hälften av alla kontakter som bedömts. För i stort sett alla SBA-kommuner är utfallet för miljötillsynen därför avgörande för kommunens totala NKI. Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund har således en mycket viktig roll i kommunernas SBA-samarbete.

I PWC:s rapport redovisas resultatet av en motsvarande enkät till förbundets ”privatkunder”, dvs inte näringslivet. Även här visas ett behov av förbättringar av kommunikationen gentemot kunderna.

Kommunstyrelseförvaltningarna konstaterar att förbundschefen har initierat att representanter för Stockholms stads näringslivskontor kommer att presentera SBA-undersökningen i detalj för förbundets personal. Detta är en av grunderna för att lägga upp förbundets arbete för att förbättra NKI.

Bengt Svenander
Haninge kommun

Birgitta Elvås
Nynäshamns kommun

Bo Renman
Tyresö kommun

Bilaga

PWC:s rådgivningsrapport